teriologi. Mange mennesker har bakterieskrekk, og tror at bakteriene alltid er farlige. Desto mer dramatisk ble det da man på toppen av det hele kunne presentere selve pølse-forgiftningsbakterien, Clostridium botulinum, som en spesiell forgiftningsfare i vakuumpakkede varer.

Man kjenner imidlertid ikke til noe botulismeutbrudd som skyldes vakuumpakket kjøttpålegg, og utførte forsøk tyder likeledes på at forsvarlig behandlet vakuumpakket kjøttpålegg ikke byr denne bakterie de nødvendige betingelser for å kunne danne botulinumtoksinet.

Opptint iskrem selges ikke, men —

Hvilke krav skal man så stille for å kunne si at vakuumpakkede kjøttvarer er forsvarlig behandlet? Svaret må bli: førsteklasses råvarer, tilfredsstillende hygieniske forhold under produksjon, oppskjæring, pakking, distribusjon og lagring, herunder innbefattet en *ubrudt kjølekjede* fra produsent til detaljist. Danskene har allerede fått sine forskrifter som krever at vakuumpakkede kjøttvarer til enhver tid oppbevares ved en temperatur under 5°. Det skulle derfor være rimelig at vi stilte de samme krav. Det er imidlertid blitt hevdet at spesielt kravet til nedkjøling under transport, i mange tilfelle ikke lar seg gjennomføre i praksis. Og det bakvendte er, at dette gjelder særlig i distrikter hvor transporttiden er lang. Man ser dog aldri at noen tenker på å distribuere iskrem i de samme distrikter uten å sørge for nødvendig nedkjøling, ganske enkelt fordi ingen ville kjøpe opptint iskrem. Når folk kjøper vakuumpakket kjøttpålegg som har vært «opptint» lang tid underveis, så skyldes det utelukkende det forhold at kjøperen ikke kan se dette på varen. Det skulle derfor ikke være noen grunn til å fire på kravet om forsvarlig nedkjøling under transport.

Datostempling — et forbrukerkrav.

Vakuumpakket kjøttpålegg har som nevnt en sterkt begrenset holdbarhet, selv om man iakttar alle forsiktighetsregler. Forbrukernes ufravikelige krav må derfor være datostemling av emballasjen. Produksjonsdato kan være vel og bra, men det forutsetter en varekunnskap som de færreste har. De forskjellige påleggssorter har selvsagt ulik holdbarhet, og holdbarheten av samme sort pålegg varierer fra produsent til produsent, bl. a. avhengig av de hygieniske forhold under produksjonen og av produktets kjemiske sammensetning. Det må derfor bli produsentenes sak gjennom prøver å fastslå varenes holdbarhet, og så stemple holdbarhetsgrensen på hver enkelt pakke. Det kan opplyses at de danske forskrifter inneholder krav om dette.

Vi kan vel også regne med å få forskrifter om vakuumpakkede påleggsvarer, da saken er tatt opp av Næringsmiddellovutvalget. Men det kan ta sin tid, så i påvente av de nødvendige forskrifter, bør forbrukerne ta sine forholdsregler ut fra følgende konklusjon:

1. **Vakuumpakking innebærer ingen konservering av innholdet. Pålegget er fortsatt ferskvare med sterkt begrenset holdbarhet. Kontroller derfor holdbarhetsgrensen, og stol ikke på utseendet, da fargeforandringene kommer for sent.**
2. **Tilfredsstillende kvalitet forutsetter en ubrudt kjølekjede fra produsent til detaljist.**

NÅR DE VELGER REISESKRIVEMASKIN

Vei alle hensyn ikke bare vekten

Selv lette maskiner gjør god nytte. Og prisen gir ikke alltid veiledning om kvaliteten.

En amerikansk undersøkelse av reiseskrivemaskiner og en norsk markedsoversikt over i alt 42 typer.

Reiseskrivemaskiner kalles på amerikansk «portables». Det betyr direkte oversatt «bærbare». Kjøper vi en reiseskrivemaskin er det jo ikke nødvendigvis fordi vi skal reise med den. Derimot skal den kanskje være liten fordi vi skal flytte den eller bære den, derfor blir vårt første kjøperspørsmål: Hvor bærbar skal maskinen være? Hvor langt og hvor ofte vil den vanligvis bli båret? Hvem skal bruke maskinen, en stor sterk mann eller en spinkel ung kvinne?

Noen av reiseskrivemaskinene som selges er så lette at vekten ikke spiller noen rolle, og de er så små at de kan ligge ved siden av pyjamasen i en kuffert. Andre er større og tyngre og kan fra tid til annen representere litt av et transportproblem.

For enkelthet skyld deler vi da reiseskrivemaskinene i to grupper etter vekten.

Tungvektere og lettvektere

Tungvektsmaskinene veier vanligvis mellom 7 og 10 kg, lettvektsmaskinene mellom 3½ og 5½ kg. Disse vekttallene gjelder maskinen med kuffert eller veske.

En vanlig tung maskin er — når den står i kuffert — ca. 37 cm høy, ca. 37 cm bred og 17 cm dyp. En gjennomsnittlig lettvektsmaskin måler 32 cm, 32 cm, 17 cm. Lettvektsmaskinene tar altså mindre plass og er lettere å bære og koster vanligvis mindre enn de tunge maskinene. På den annen side er de stort sett av noe lavere kvalitet enn de tunge, og de er ikke fullt så gode å skrive med. Noe må man renonsere på for den lave prisen.

Hvor store krav vil man da stille til maskinen? Kravene i den amerikanske undersøkelsen var strenge. På basis av Consumers Unions' bruksprøver med hver modell og på grunnlag av omhyggelige vurderinger av uavhengige skrivemaskinkonsulenter, anbefalte man bare 4 typer, som ble funnet noe bedre enn de øvrige maskiner på markedet. Disse 4 var alle i tungvektsklassen.

Veiet og funnet for lett

I den amerikanske rapporten var det heller ingen av lettvektmaskinene som ble vurdert som bedre enn GOD i kvalitet bedømt under ett. Ingen av dem fikk direkte anbefaling. Mangelen ved de fleste lettvektsmodellene som Consumers' Union prøvde synes bl. a. å være at de ikke gir den «tastaturfølelse» som maskinskriverne venter å finne, selv på en reiseskrivemaskin. Den får de på de beste av de tunge maskinene.

Noen fast sammenheng mellom pris og kvalitet fant Consumers' Union hverken i gruppen av tunge maskiner eller blant lettvekterne. Prisene på det norske marked synes å være noe jevnere, men heller ikke her er det noen klar sammenheng mellom høy pris og høy kvalitet.

De amerikanske prøvene

Consumers' Union lot alle maskinene gjennomgå en omhyggelig undersøkelse av skrivemaskinkonsulenter. Maskinenes konstruksjon og antatt holdbarhet ble bedømt, likeledes hvor lett det er reparere den.

Videre fikk en gruppe profesjonelle og ikke-profesjonelle maskinskrivere i oppdrag å si sin mening om alle de forskjellige sider ved selve maskinskrivearbeidet. Hver enkelt maskinskriver ga sin vurdering av hver eneste modell. Varemerke og andre spesielle kjennetegn ble fjernet, og hvert medlem av gruppen fikk skrive så lenge med hver maskin at han eller hun ble kjent med den.

En egen jury bedømte støyen fra maskinene. Støymålingene ble imidlertid ikke tatt med ved kvalitetsrangering av maskintypene. Minst generende var støyen fra de to Hermes-maskinene, den tunge Royal-maskinen og Olivetti og Smith-Corona lettvektsmaskiner. I klassen for mer støyende enn de andre maskinene kom de to Olympia maskinene, og Antares.

Bokstavene — og så ...?

De fleste maskinene har mye utstyr som gjør arbeidet lettere og resultatet penere. Hvilke tekniske detaljer er det som interesserer oss utenom de enkelte bokstavene?

MARGKONTROLLEN er vanligvis glideknaster som beveges med hånden til høyre eller venstre. Tre av de tunge maskinene (den anbefalte Hermes og Consul og Royal) har den ordningen at man kan flytte vognen til man har fått passelig margstilling og deretter trykke ned en tast. På Hermes viser for øvrig en rød linje på papirbommen til enhver tid hvor margen er satt. De fleste maskinene

Små skrivemaskiner til reise eller hjemmebruk er ikke noe nytt under solen.

De første babymaskinene ble lansert i mellomkrigstiden, de ble kjennetegnet på den flygende aviskorrespondent. Siden er det blitt mer alminnelig at folk får seg et lite kontor hjemme, hvis de f. eks. driver med forskjellig slags hjemmearbeid.

Lenge etter krigen var importen av reiseskrivemaskiner regulert av myndighetene, og en stor del av salget i Norge gikk nok til bedriftene. Etter at importen ble frigitt i 1957, har det vært importert ca. 10 000 reiseskrivemaskiner årlig, og nå har også vanlige private forbrukere muligheter for å velge fritt blant de mange merker på markedet.

Forbrukerrådet har utarbeidet en veiledning om reiseskrivemaskiner på grunnlag av en artikkel i den amerikanske forbruker-rapporten (Consumer Reports), som utgis av Consumers Union i USA. Veiledningen er supplert med endel prøverapporter utarbeidet av CU og en oversikt over de maskiner som er på markedet i Norge i dag.

Fin margkontroll og greie tabulatorer betyr ikke alltid så mye på skrivemaskinen. Uten å ville romantisere krigskorrespondentens arbeid bringer vi dette bilde av en ung dame som valgte en reiseskrivemaskin av letteste type. Det er Marguerite Higgins, New York Herald Tribunes fremragende dyktige korrespondent under Koreakrigen. Tre dager etter invasjonen var hun ved fronten, iført uniform og reiseskrivemaskin. Men hun var for flink. Den 8. amerikanske armé beordret henne ut av Korea, fordi hun var kvinne.

hadde nummererte skalaer som var praktiske når margen skulle settes nøyaktig. De tunge Alpina- og Consul-maskinene og lettvekterne Antares, Royal og Smith-Corona manglet hensiktsmessige visere på skalaen, noe som gjør det mer vrient å plasere margen nøyaktig.

TABULATORER er til god hjelp når man skal skrive med innskudt marg eller kolonner med forskjellige data. De fleste av de reiseskrivemaskiner som Consumers' Union prøvde hadde flyttbare tabulatorstoppere som fungerte nokså likt. Ved å trykke ned en spesiell tast kan en sette inn et hvilket som helst antall stoppere hvor som helst langs linjen, stopperne fjernes en om gangen eller alle på en gang ved hjelp av en annen tast. For å gjøre det lettere å sette tabulatorstopperne nøyaktig med spesielle mellomrom, har enkelte modeller en greit plasert nummerert skala. Slik skala fantes ikke på tabulatoren til de tunge maskinene Alpina, Consul og Hermes og på de to lettvektsmaskinene til Olivetti. Som eneste hane i kurven hadde den anbefalte Facit-maskinen to tabulatorer: En med variabel tabulatorstopper og en annen tabulator som ga mulighet for syv stoppere ved bestemte posisjoner. (Ved hjelp av de variable tabulatorstopperne kan det legges til flere enn disse syv stopperne ved den faste tabulatoren hvis dette er ønskelig, og en hvilken som helst eller alle tabulatorstopperne kan fjernes ved å bruke et håndtak som er felles for begge tabulatorer.) Har en skrivearbeid hvor en bestemt tabulatorinnstilling til stadighet går igjen, mens en har bruk for andre tabulatorinnstillinger innimellom, kan det være fordelaktig med en slik dobbelttabulator.

LINJEAVSTANDEN kan på de fleste maskinene varieres med forskjellige kombinasjoner: 1, 1½, 2, 2½ og 3. Med linjeavstand 1½ kan man skrive på linjerte standard kartotekkort med 4 linjer pr. tomme uten å justere hver enkelt linje. Et unntak danner her Hermes og Antares lettvektsmaskiner som har litt for stor linjeavstand på 1½ til at det passer med kortene. På de fleste maskinene kan man justere papirvalsen, slik at linjehakkene innstilles etter behov. *Det* er praktisk hvis man skal skrive på linjerte formularer eller føye til ting på noe som er skrevet før.

Ofte har man også behov for å putte inn et uteglemt ord eller et uteglemt mellomrom. Det kan man på de fleste maskiner enten ved å holde ordskilleren eller returtasten nede.

VALSEN var på de fleste undersøkte maskiner om lag 1¼ tomme i diameter. (Smith-Corona lettvektsmaskin hadde en tommes valse, den tunge Olivetti 1⅝ tomme. En som skal skrive mye på stive materialer(kort, kartotekmapper o. l.) bør ha en maskin med stor valsediameter, siden en da får mindre bøyning av kortene. Til noen modeller kan man få både harde og myke valser. Jo hardere valse, jo flere gjennomslag. Og jo kraftigere støy.

ANDRE FINESSER finner vi særlig på de tunge maskinene, f. eks. papirstyrer, som gjør det lett å få samme marg side etter side eller papirstøtter som gjør det lettere å se hva man har skrevet høyere opp på en bestemt side. Metallbøyler eller plastplater holder ned toppen av kort eller konvolutter og hindrer at skriften blir gnidd utover. Et raderbrett bak og over valsen støtter papiret og forenkler rettearbeidet. På noen maskiner kan valsen frigjøres i hver ende av vognen, andre maskiner har en ekstra stiftelås, noen ekstra stiftelåsutløser. Kan fargebåndet innstilles i flere stillinger varer et enfarget fargebånd lenger.

«SKRIVEFØLELSE» er en meget subjektiv faktor. Alle som skal kjøpe en reiseskrivemaskin bør prøve den først selv. Er man lite skrivemaskinvant bør man helst prøve flere typer for å få et sammenlikningsgrunnlag. Anslaget er endel av skrivefølelsen, og de fleste av de

Forts. neste side

maskiner som CU har prøvet hadde enten anslagsregulator som tillot en justering av anslaget til passelig hardhet, eller de var innstilt med et passe hardt anslag fra fabrikken.

MENNESKET BAK MASKINEN. Det viktigste tilbehøret til en skrivemaskin er imidlertid den som skal bruke den. En flink og nøyaktig maskinskriver kan få et godt resultat med en dårlig skrivemaskin. Og omvendt kan en god skrivemaskin hjelpe en notorisk slurvekopp til et hederlig resultat. Siden Consumers Unions' forsøksgruppe ikke kunne foreta noen kvalitetbedømmelse av menneskene, ble de maskiner satt høyest som vanligvis gir pen skrift.

Ta derfor den rangordning som er satt opp med en klype salt. Det kan godt hende en vil kunne bli godt fornøyd med en kanskje billigere maskin som ikke er spesielt anbefalt av testgruppen.

Nattarbeid eller lange kolonner?

Selv om vi ser bort fra slike ting som vekt og pris, er det mye å ta hensyn til når vi skal velge maskin. En som regner med å måtte skrive mye om natten vil helst velge en maskin som bråker minst mulig. En som skal skrive lister med kolonner og tabeller har bruk for en maskin med lettvint og grei tabulator. Og den som kommer til å skrive mye på relativt stive kort og konvolutter bør finne en maskin som gir pen skrift nettopp på slikt materiale.

Heldigvis kan man i dag regne med å få ha skrivemaskinen på gratis hjemlån til prøvekjøring. Så kan man så noenlunde bli sikker på om maskinen imøtekommer de behov man har.

KVALITETSBEDØMMELSE av enkelte typer reiseskrivemaskiner

La oss nå se på Consumers Unions' kvalitetsbedømmelse. Maskinene er ført opp i vektgrupper og i rekkefølge etter kvalitet, bedømt under ett. Plaseringen på rangstigen er bestemt ut fra hva Consumer Unions' konsulenter har uttalt om maskinenes konstruksjon, antatte holdbarhet og hvor lett det er å få maskinene reparert. Dessuten er det tatt hensyn til hva maskinskriverne — både profesjonelle og ikke-profesjonelle — har sagt om maskinenes brukbarhet. Maskiner med tegnet A foran er spesielt anbefalt, selvsagt uten at *våre* individuelle behov eller krav til særlige finesser er tatt i betraktning. Uttalelser fra forsøksgruppen er bare tatt med når de angir kvaliteten som jevnt over god eller jevnt over dårlig.

Dette kan vi vente av utstyr:

Hvis intet annet er sagt, er hver modell utstyrt slik: 1. 44 tasters tangentbord, 2. anslagsregulator, 3. tabulator med hensiktsmessig kontroll på forsiden av maskinene, 4. fargebåndsinnstilling både for sort, rødt eller stensil, 5. lett adgang til justering av linjeavstanden, 6. maksimum skriftlengde 20—24 cm, 7. vognutløser på hver side, 8. raderbrett, 9. papirstyrer, 10. papirstøtte, 11. man kan for hver modell velge tre eller flere forskjellige skrifttyper og 12. maskinen kan ta opp til 25 cm bredt papir.

Prisene som er nevnt er med kuffert.

Consumers Union's prøverapporter over reiseskrivemaskiner som også selges i Norge

TUNGE MASKINER (7 KG — 9½ KG)

1. gruppe: Utmerket.

Disse to maskiner — nevnt alfabetisk — ble bedømt som omtrent like gode jevnt over.

A HERMES 3000. (Skrivemaskincompagniet A/S, Oslo.) Kr. 945.00, 7.5 kg. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet; utmerket. Reparasjonsmuligheter: utmerket. Margkontroll: meget godt brukbar. Forsøkegruppens Vurdering: jevnt over høy.

A OLYMPIA SM4. (Kontormaskiner A/S, Oslo.) Kr. 780.00 med 24 cm vogn, kr. 850.00 med 33 cm vogn. 9.3 kg og 10.15 kg henholdsvis. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: utmerket. Reparasjonsmuligheter: utmerket. Margkontroll: godt brukbar. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over høy.

2. gruppe: Meget god.

Disse to maskiner — nevnt alfabetisk — ble bedømt som omtrent like gode.

A FACIT P1-KB. (Facit A/S, Oslo.) Kr 765.00. 8.4 kg. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: utmerket. Reparasjonsmuligheter: meget gode. Margkontroll: godt brukbar. I tillegg til vanlig tabulator har maskinen en blokktabulator (se teksten foran). Tabulatorsetting og fjerning av tabulatorsettinger gjøres med knaster på baksiden av maskinen, ikke fullt så praktisk som på andre modeller som er undersøkt. Intet raderbrett. Den skriver pent på toppen av kort og konvolutter. Ifølge produsenten, kan man også få denne maskinen uten det bestemte tabulatorsystemet som modell P1 til kr. 695.00. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over høy.

A SMITH-CORONA GALAXIE. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 990.00. 6.9 kg. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: meget god. Reparasjonsmuligheter: meget gode. Margkontroll. godt brukbar. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over høy.

3. gruppe: God.

Følgende tre maskiner — nevnt alfabetisk — ble bedømt som noenlunde like gode.

ADLER PRIMUS. (Stål & Stil Rustad & Co., Oslo.) Kr. 950.00. 8 kg. Linjeavstand 1, 2, 3. Antatt holdbarhet: god. Reparasjonsmuligheter gode. Ingen anslagsregulator. Margkontroll: godt brukbar. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter. (Forsøksgruppens vurdering: jevnt over høy.

TORPEDO 18 B. (Noiseless Skrivemaskinforretning, Oslo.) Kr. 850.00. 9.1 kg med koffert, 8.5 kg med veske. Linjeavstand: 1, 1½, 2, 2½. Antatt holdbarhet: god. Reparasjonsmuligheter: gode. Anslaget kan ikke reguleres. Margkontroll: tilfredsstillende. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter. (Med 33 cm valse kr. 1085.00.) (Med 24 cm valse uten tabulator: kr. 750.00 m/ koffert.) Forsøksgruppens vurdering: jevnt over god.

STUDIO 44. (Max Manus Kontormaskiner, Oslo.) Kr. 795.00. 8.9 kg. 43 tasters tangentbord. 5 linjeavstandsposisjoner. Antatt holdbarhet: god. Reparasjonsmuligheter: gode. Anslaget er muligens for hardt for noen maskinskrivere, selv med anslagsregulatoren satt på letteste anslag. Margkontroll: godt brukbar. Intet raderbrett. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over god.

4. gruppe: Tilfredsstillende.

(Consul — lå noe lavere i kvalitet enn Alpina.)

ALPINA. (Jørgen S. Lien, Bergen.) Kr. 828.00. 9.5 kg. Uten tabulator: kr. 760.00. Leveres med pica og elite typer, men kan også leveres med andre skrifttyper. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: tilfredsstillende. Reparasjonsmuligheter: gode. Margkontroll: godt brukbar. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter.

CONSUL. (Jørgen S. Lien, Bergen.) Kr. 495.00. 9 kg. 2 skrifttyper, pica og elite. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: dårlig. Reparasjonsmuligheter: tilfredsstillende. Anslaget kan ikke reguleres. Margkontroll: meget godt brukbar. Intet raderbrett.

LETTVEKTSMASKINER (3.7 KG — 5.25 KG)

1. gruppe: God.

Følgende to modeller — nevnt alfabetisk — er bedømt som omtrent like gode.

OLYMPIA SPLENDID 33. (Kontormaskiner A/S Oslo.) Kr. 520.00. 5.25 kg. 43 typesatser. Ingen tabulator. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: meget god. (Reparasjonsmuligheter: gode. Margkontroll: tilfredsstillende. Ingen sort-, rød-, stensil-velger for fargebåndet, ingen papirstyrer, ingen hensiktsmessig ordning for justering av linjeavstand ved skriving på linjerte formularer el. likn. Vognutløser bare på en side. Ingen anslagsregulator. Leveres med 2 skrifttyper, elite og pica.

LETTERA 22. (Max Manus Kontormaskiner, Oslo.) Kr. 595.00. 4.9 kg. 43 typetaster. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: god. Reparasjonsmuligheter: gode. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over god. Margkontroll: godt brukbar. Intet raderbrett og ingen papirstyrer.

2. gruppe: Tilfredsstillende.

Den første maskinen i denne gruppen — Hermes Baby — ligger noe høyere i kvalitet enn de øvrige tre, som er nevnt alfabetisk.

HERMES BABY. (Skrivemaskincompagniet A/S, Oslo.) Kr. 545.00. 3.7 kg. (Den letteste og minste maskinen som er prøvet.) 42 typetaster. Ingen tabulator. 2 skrifttyper, pica og elite. Linjeavstand: 1, 1½. Antatt holdbarhet: god. Reparasjonsmuligheter: gode. Ingen anslagsregulator. Margkontroll: godt brukbar. Ingen papirstyrer. Vognutløser bare på en side. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter.

ANTARES DOMUS. (Orga Norsk A/S, Oslo.) Kr. 595.00. 4.75 kg. Ingen tabulator. Bare 2 typer tilgjengelige, pica og elite. Linjeavstand: 1, 1½. Antatt holdbarhet: tilfredsstillende. Reparasjonsmuligheter: antakelig dårlige. Ingen anslagsregulator. Margkontroll: godt brukbar. Ingen papirstyrer. Vognutløser bare på en side. Forsøksgruppens vurdering: jevnt over lav.

ROYAL ROYALITE. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 595.00. 4.5 kg. 42 typetaster. Ingen tabulator. Leveres med 2 typer, pica og elite. Linjeavstand: 1, 1½, 2. Antatt holdbarhet: tilfredsstillende. Reparasjonsmuligheter: antakelig dårlig. Ingen anslagsregulator. Margkontroll: godt brukbar. Ingen sort-, rød-, stensil-velger for fargebåndet. Intet raderbrett, ingen papirstyrer og ingen praktisk ordning for justering av linjeavstand ved skriving på linjerte formularer el. likn. Vognutløser bare på en side.

SMITH-CORONA SKYRITER. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 545.00. 42 typetaster. 3.9 kg. Ingen tabulator. 2 skrifttyper, pica og elite. Linjeavstand: 1, 2. Antatt holdbarhet: tilfredsstillende. Reparasjonsmuligheter: tilfredsstillende. Margkontroll: godt brukbar. Ingen sort-, rød-, stensil-velger for fargebåndet. Intet raderbrett. Ingen papirstyrer og ingen praktisk ordning for justering av linjeavstand ved skriving på linjerte formularer el. likn. Vognutløser bare på en side. Skriver pent på toppen av kort og konvolutter.

Disse reiseskrivemaskiner selges i dag i Norge

Følgende opplysninger er tatt med under hver maskin: Maskinens betegnelse, firmanavn for hovedforhandler i Norge, veiledende utsalgspris, vekt av maskinen med koffert og/eller veske, hvilke typer maskinen kan utstyres med, hva garantien omfatter, mulighet for service på maskinen, reguleringsområde for linjeavstand, anslagsregulator, tabulator, papirstyrer, kortholder, fargebåndsinnstilling, støttearm for papir, raderbrett. Enkelte maskiner kan ha mindre finesser uten at de er nevnt i denne oversikt.

Markedsoversikten er delt i to grupper: tunge maskiner og lette maskiner. Maskinene innen hver gruppe er stort sett likt utstyrt, og ting som går igjen på alle maskinene i en avdeling er omtalt i et generelt avsnitt og ikke tatt med under omtalen av hver enkelt maskin.

Enkelte firmaer har flere maskiner som er nesten like. Hovedtypen er da beskrevet, mens eventuelle varianter bare er omtalt i den utstrekning de skiller seg ut fra hovedtypen.

TUNGE MASKINER

Pris og vekt er med koffert eller veske. Hvis det ikke er sagt noe annet under omtalen av hver enkelt maskin leveres de med 1 års garanti mot fabrikasjonsfeil, og med valgmulighet mellom 3 forskjellige skrifttyper fra lager. De er utstyrt med: 3 linjeavstandsposisjoner, anslagsregulator, tabulator, papirstyrer, kortholder, fargebåndsinnstilling sort/rødt/stensil, støttearm for papiret, raderbrett og 44 typetaster.

ADLER PRIMUS. (Stål & Stil Rustad & Co., Oslo.) Kr. 950.00, 8 kg. Serviceverksteder i Oslo, Bergen. Trondheim, Stavanger og Fredrikstad og verksteder hos forhandlere. Ikke anslagsregulator. «Dødtast» for aksent. (Sml. Triumph Perfekt.)

ALPINA. (Jørgen S. Lien, Bergen.) Kr. 828.00 med tabulator, uten tabulator kr. 760.00, 9.5 kg. Kan leveres med en rekke typearter. Service i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

CONSUL. (Jørgen S. Lien, Bergen.) Kr. 495.00 med tabulator, uten tabulator kr. 448.00, 9 kg. 2 skrifttyper. Service i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Ingen anslagsregulator. Ikke kortholder. Kan fåes både med og uten tabulator, og med eller uten innstilling for rødt/sort/-stensil på fargebåndet.

ERIKA 10. (A/S Abeco, Oslo.) Kr. 730.00, 8.75 kg. 5 skrifttyper. Service i en rekke byer.

EVEREST K2. (Orga Norsk A/S, Oslo.) Kr. 674.00, 7 kg med koffert. Typer etter ønske. Service i Oslo, Stavanger og Trondheim og etter avtale med representanter.

FACIT PI — KB. (Facit A/S, Oslo.) Kr. 765.00, koffert, 8.4 kg, alle vanlige skrifttyper. Vanlig tabulator og blokktabulator. Ikke raderbrett, men vil få dette utstyr i løpet av året.

FACIT PI. (Facit A/S, Oslo.) Kr. 695.00, koffert. Helt lik Facit PI-KB, men har ikke tabulator.

HERMES 3000. (Skrivemaskincompagniet A/S, Oslo.) Kr. 945.00, 7.5 kg, alle vanlige typer. Service de fleste steder i landet. 4 fargebåndstillinger.

OLIVETTI STUDIO 44. (Max Manus kontormaskiner, Oslo.) Kr. 795.00, 8.9 kg, 14 skrifttyper, tykk valse. Service over hele landet. 5 linjeavstandsposisjoner. Ikke raderbrett. Samme maskin selges i USA gjennom de forenede Olivetti Underwood salgsorganisasjon under navnet Olivetti Underwood.

OLYMPIA SM 4. (Kontormaskiner A/S, Oslo.) Kr. 780.00 m/ 24 cm valse, kr. 850.00 m/ 33 cm valse. Vekt 9.3 kg og 10.15 kg henholdsvis. 4 skrifttyper, 2 års garanti for material- og fabrikasjonsfeil, serviceverksteder i alle større byer og industristeder. Halv linjeavstand med valseknappen.

REMINGTON TRAVEL-RITER DELUXE. (Remington Rand A/S, Oslo.) Kr. 695.00, 7 kg. Egne serviceverksteder i de fleste større byer. Ikke anslagsregulator, ikke tabulator. Travel-Riter Deluxe m/tabulator blir markedsført om kort tid.

REMINGTON QUIET RITER ELEVEN. (Remington Rand A/S, Oslo.) Kr. 895.00, 9½ kg, 4 skrifttyper og eventuelle andre mot spesialbestilling. Servicemuligheter som for Travel-Riter Deluxe. Den har tykk valse, og kan ta papirbredder på opptil 27.5 cm.

REMINGTON OFFICE-RITER 13". (Remington Rand A/S, Oslo.) Kr. 1075.00, valsebredde 33 cm, skrivebredde 31 cm. Utstyr for øvrig som Remington Quiet-riter eleven.

RHEINMETALL KST. (Rheinmetall kontormaskiner A/S, Oslo.) Kr. 635.00, 8 kg, 4 skrifttyper fra lager, andre på bestilling, garanti for fabrikasjonsfeil, justeringer og reparasjoner i 1 år, service i nesten alle byer. Fargebåndinnstilling for sort/rød/stensil og midtstilling (fargebåndssparer).

ROYALUXE 450. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 1075.00, 8 kg, leveres med en rekke forskjellige skrifttyper. Service over hele landet. Ikke anslagsregulator. Tar papirbredde inntil 29.5 cm. (A-4 på langs.)

ROYALUXE 425. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 930.00, 7½ kg. Samme utstyr som Royaluxe 450, men kan bare ta papirbredde opp til 22.5 cm.

ROYALUXE 400. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 830.00, 7½ kg. Tilsvarer Royaluxe 425, men har ikke tabulator.

SMITH-CORONA GALAXIE. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 990.00, 6.9 kg, 4 skrifttyper. 1 års garanti og gratis etterjustering. Service i en rekke byer.

SMITH-CORONA CLIPPER. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 730.00, 6.5 kg og 4 skrifttyper. Garanti og service som for Galaxie. Ikke tabulator, ikke støttearm for papiret og ikke raderbrett.

SMITH-CORONA STERLING. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 830.00, 6.5 kg. Maskinen har i tillegg til Clippers utstyr også tabulator og papirstøtte.

SMITH-CORONA SUPER SILENT. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 890.00, 6.7 kg. Utstyr som for Sterling.

TORPEDO 18 B. (Noiseless Skrivemaskinforretning, Oslo.) Kr. 850.00 m/koffert, 9.1 kg, 8.5 kg m/veske. Alle skrifttyper. Service hos forhandlere i de større byer. 4 linjeavstander. Anslaget kan ikke reguleres.

TORPEDO 30. (Noiseless Skrivemaskinforretning, Oslo.) Kr. 655.00, 7.1 kg m/koffert, 6.4 kg m/bæreveske. Leveres med alle skrifttyper. Service hos forhandlere og i de større byene. 4 linjeavstander, ikke tabulator, ingen papirstyrer, delvis kortholder, ikke støttearm for papiret. 43 typetaster.

TRIUMPH PERFEKT. (Alf G. Johnsen A/S, Oslo.) Kr. 950.00, 8 kg, 5 skrifttyper. Serviceverksteder i de fleste større byer. Ikke anslagsregulator. ADLER og TRIUMPH er merker fra samme konsern og man vil finne en ADLER-modell som tilsvarer TRIUMPH PERFEKT.

UNDERWOOD 21. (Underwood Norsk A/S, Oslo.) Kr. 825.00, 9.5 kg, 2 skrifttyper. Service i de fleste større byer. 4 linjeavstander.

UNDERWOOD DE LUXE. (Underwood Norsk A/S, Oslo.) Kr. 850.00, 8.6 kg. Som Underwood 21, unntatt at den har 3 linjeavstandsposisjoner.

VOSS ST-24. (Bjarne E. Henriksen, Oslo.) Kr. 830.00, 8 kg m/koffert, 4 skrifttyper, garanti mot skjulte feil, serviceverksted i Oslo. Ingen anslagsregulator. Valsebredde 24 cm.

VOSS ST-32. (Bjarne E. Henriksen, Oslo.) Kr. 990.00 m/koffert, 11 kg. Valsebredde 32 cm. For øvrig som modell ST-24.

LETTE MASKINER

Pris og vekt er med koffert eller veske. Hvis det ikke er sagt noe annet under omtalen av hver enkelt maskin leveres de med 1 års garanti mot fabrikasjonsfeil, og med valgmulighet mellom 2 skrifttyper fra lager. De er utstyrt med 2 linjeavstandsposisjoner, kortholder, fargebåndinnstilling sort/ rødt/stensil, støttearm for papiret, raderbrett og 42 typetaster. De har ikke anslagsregulator, tabulator eller papirstyrer.

ANTARES PARVA. (Orga Norsk A/S, Oslo.) Kr. 495.00, 4.75 kg. Serviceverksteder i Oslo, Stavanger og Trondheim og etter avtale med representanter.

ANTARES DOMUS. (Orga Norsk A/S, Oslo.) Kr. 595.00. Samme utstyr som ANTARES PARVA.

HERMES BABY. (Skrivemaskincompagniet A/S, Oslo.) Kr. 545.00, 3.7 kg. Service de fleste steder i landet.

JAPY SCRIPT. (Oscar E. Andresen, Oslo.) Kr. 595.00, 4.5 kg, 5 skrifttyper. Serviceverksteder i de fleste større byer. 3 linjeavstander. Ikke kortholder, ikke raderbrett. JAPY SCRIPT vil i nær framtid foreligge med tabulator, pris ca. kr. 750.00.

KOLIBRI. (Grüner & Jebsen A/S, Oslo.) Kr. 495.00, 5½ kg. Service på vanlige skrivemaskinverksteder. Maskinen har papirstyrer. Ikke fargebåndinnstilling for sort/rødt/stensil.

OLIVETTI LETTERA 22. (Max Manus kontormaskiner, Oslo.) Kr. 595.00, 4.9 kg, 12 skrifttyper. Garanti, service og utstyr som for Studio 44.

OLYMPIA SPLENDID 33 OG 99. (Kontormaskiner A/S, Oslo.) Kr. 520.00 og 570.00 henholdsvis. Vekt 5.25 kg. 2 års garanti mot material- og fabrikasjonsfeil, serviceverksteder i alle større byer og industristeder. Splendid 99 har tre linjeavstandsinnstillinger og anslagsregulator. Splendid 33 har ikke anslagsregulator, kortholder, fargebåndinnstilling for sort/rødt/stensil eller papirstøtte. For øvrig samme utstyr som SPLENDID 99.

ROOY PORTABLE. (Bjarne E. Henriksen, Oslo.) Kr. 450.00, 4 kg, 1 skrifttype. Garanti mot skjulte feil. Serviceverksted i Oslo. Ikke innstilling av fargebåndet for sort/rødt/stensil. Montert i en metallkoffert, kofferlokket virker som skriveunderlag.

ROYALITE 100. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 595.00, 4½ kg. Service over hele landet. 3 linjeavstander. Ikke innstilling for sort/rødt/stensilfargebånd. Ikke raderbrett. Papirbredde 23.3 cm.

ROYALITE 120. (M. Nissen-Lie A/S, Oslo.) Kr. 635.00, 4½ kg. Fargebåndinnstilling for sort/rødt/stensil. Utstyr for øvrig som Royalite 100.

SMITH-CORONA SKYRITER. (Ivar Eide Maskiner A/S, Oslo.) Kr. 545.00, 3.9 kg, 1 års garanti og gratis etterjustering og servicestasjoner i en rekke byer. Anslagsregulator. Ikke stilling for sort/rødt/stensil på fargebåndet og ikke raderbrett. Den SKYRITER som selges i Norge er laget i England, og varigheten skulle ligge på samme nivå som f. eks. for GALAXIE.

SWISSA JUNIOR. (A/S Skriv og Regn, Oslo.) Kr. 575.00 m/koffert, kr. 625.00 m/veske. 5.5 kg, 8 skrifttyper. Reparasjonsmuligheter i de fleste større byer. 3 linjeavstandsinnstillinger, og papirstyrer. Ikke kortholder.

UNDERWOOD 18. (Underwood Norsk A/S, Oslo.) Kr. 595.00, 4.7 kg m/veske. 1 skrifttype. Tabulator. Service i de fleste større byer i landet.

VOSS PRIVAT. (Bjarne E. Henriksen, Oslo.) Kr. 485.00, 5 kg m/veske. Garanti mot skjulte feil, serviceverksted i Oslo. 3 linjeavstander. Ikke støttearm for papiret og ikke raderbrett. 44 typetaster.